

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb ostale i grupp

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 238 (9543)

TRST, sredo, 13. oktobra 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

STVARNA PRILOŽNOST ZA ZAČETEK REŠEVANJA GOSPODARSKE KRIZE

Z začetkom razprave o državnem proračunu za leto 1977, ki so ga včeraj podrobno obrazložila v poslanski zbornici proračunski minister Morlino in zakladni minister Stammati, se je začela tudi razprava o »varčevalnih ukrepih« Andreottijeve vlade, s katerimi bodo v prihodnjem letu zmanjšali zasebno porabo (po domače povedano vzeli iz žepov potrošnikov) najmanj za 4000 milijard lir.

Razumljivo je torej, da bo »varčevanje« sprico ukrepov, ki jih je vlada sprejela pretekli petek, in ukrepov, ki jih bo sprejela prihodnji petek, prizadelo največ ljudi v delovnem odnosu, ki po paravi svojih vnaprejšnjih odločitev in strogo nadzorovanih dohodkov, ne morejo v kratkem času nadoknaditi tega, kar jim je bilo z novo obdavčitvijo in podražitvami vzeto. Drugačno je z »avtonomnimi delavci«, industriji (velikimi in malimi), obrtniki, trgovci in profesionalci, katerih dohodke ni lahko nadzorovati in se zato lažje izognejo neposredni obdavčitvi.

Uvedba stroge varčevalne politike je sprico sedanega gospodarskega položaja v Italiji nujna in sprejemljiva tudi za ljudi s skromnimi dohodki, če so prepričani, da bodo žrtve porazdeljene na vse socialne sloje, na osnovi gesla, »kdo več ima, več naj da« in da bodo varčevalni ukrepi služili izboljšanju splošnega gospodarskega stanja ter odprli pot bolj pravični porazdelitvi narodnega bogastva. V trenutku, ko se vse politične in socialne sile zavedajo nevarnega gospodarskega položaja, ki zastruje inflacijo, kar povzroča nadaljnje slabšanje življenjskih pogojev milijonov delovnih ljudi, z veliko nevarnostjo za ohranitev obstojnega demokratičnega sistema, ni mogoče odkloniti določenih žrtv. Kdor se tega ne zaveda ali se neče zavedati, zapira oči pred krizo.

In sedaj še položaj Andreottijeve manjšinske vlade. Njena največja moč je v tem, da niče ne mara vladne krize in da si vsi želijo, seveda vsak na svoj način, narediti kaj, da se ublaži gospodarska kriza, ki je dosegla takšen obseg, da se lahko spremeni v nenadzorovano gospodarsko nazadovanje, če ne bodo pravočasno sprejeti ukrepi za njeno zajezitev. Do tega prepričanja so prišle vse odločujoče politične in socialne sile v petek, 1. oktobra, ko je vrednost lire nenadoma strahovito padla. Socialisti Manca je sicer podvomil v »naravni« padec vrednosti lire, češ da bi vlada lahko preprečila »tako brutalno« razvrednotenje na mejnih trgih. Sicer pa se sedaj nihče neče spuščati v jalove polemike. Vsakdo skuša in bo skušal uveljaviti svoja načela, svoje predloge, svoje rešitve. Parlament je za to na razpolago. V zadnjih dneh so se pomirili tudi republikanci in dorotejci, ki so bili še do nedavnega »največja nevarnost« za Andreottijsko vlado, ki živi z njihovo posredno podporo, ne bo mogla izogniti zahtevam po korenitih popravkih sprejetih ukrepov. Delavske stranke se zavedajo, da je treba odpraviti gospodarstva in preusmeritev proizvodnje za nov, naprednejši družbeni razvoj doseči z demokratičnim bojem z združenim močjo vseh naprednih in demokratičnih sil. Zagotovitev boljših življenjskih pogojev delovnih ljudi ne bo prišla sama od sebe.

Zato morajo biti zbir pravico porazdelitve. To ni samo demagoško geslo, ki naj prepriča delovne ljudi, da ni drugega izhoda iz krize, kot izključno njihova žrtva. Delavske politične, sila imajo danes v parlamentu tako veliko moč, da se Andreottijska vlada, ki živi z njihovo posredno podporo, ne bo mogla izogniti zahtevam po korenitih popravkih sprejetih ukrepov. Delavske stranke se zavedajo, da je treba odpraviti gospodarstva in preusmeritev proizvodnje za nov, naprednejši družbeni razvoj doseči z demokratičnim bojem z združenim močjo vseh naprednih in demokratičnih sil. Zagotovitev boljših življenjskih pogojev delovnih ljudi ne bo prišla sama od sebe.

Protinflacijska politika, kakršno je sedaj začela izvajati vlada, ne izbežno povzroča nevarnost zastoja industrijske proizvodnje z vzporedno nevarnostjo za zaposlitev. Razumljivo je torej kritično stališče sindikatov, ki imajo grenke izkušnje iz preteklih let. Delavci ne morejo sprejeti žrtv, če jim ne zagotovijo v kratkem času povečanja proizvodnje z večjo zaposlitvijo predvsem v južnih delih države, obenem pa posodobitvijo proizvodnega stroja na severu, kjer je tehnološki proizvodni napredek zelo zaostan za napredkom v drugih državah zahodnega sveta. Kako bo vlada uporabila in v kakšne namene bo usmerila denar, ki ga bo dobila z varčevalnimi ukrepi, je bistvo političnega in socialnega boja že v prihodnjih dneh. Prva priložnost za razčiščenje tega osnovnega vprašanja je sedanja razprava v parlamentu.

Dogodki v zadnjih dneh nam dokazujejo, da se je vlada trenutno odločila naprej za takojšnje zmanjšanje obsega denarja v rokah potrošnikov. Delna in popolna zamrzitev draginskih doklade na srednje in visoke dohodke za prihodnji dve leti, takojšnja podražitev benecina in drugih naftnih proizvodov, podražitev železnih in poštinskih tarif, tobačnih izdelkov, skorajšnja podražitev električnega toka in telefonskih tarif, napovedana podražitev običinskih javnih prevozov in napovedano povišanje nadzorovanih cen (sladkorja, testenin, mesa itd.), bo zagotovila državi dohodek, o porazdelitvi katerih bo parlament še razpravljati. V vladi pa že sedaj prevladuje stališče, da morajo služiti ti ukrepi naprej zmanjšanju denarnega obtoka, da se zavre

inflatija, zmanjša devizni primanjkljaj in zavaruje vrednost lire. Če se bodo novi dohodki v isti višini takoj spremenili v naložbe (kar zahtevajo sindikati), pravijo finančni ministri, bo ostalo splošno povpraševanje nespremenjeno, inflacijski pritisk se ne bo zmanjšal, obračun s tujino pa, se bo tako poslabšal. Po drugi strani pa ne zanikajo nevarnosti izkoristitve novih dohodkov samo za zmanjšanje notranje porabe, kar bi se spreverilo v nevaren zastoj gospodarskega razvoja. Zdi se torej, da se je večina v vladi odločila za kompromisno rešitev, ki pa naj bi precej omejevala pričakovane naložbe v okviru industrijske preusmeritve. Ugotavljajo, da je sedaj delež za naložbe zelo omejen. Od 1000 milijard lir, ki naj bi jih v prihodnjem letu namenili proizvodnji, naj bi jih polovico uporabili za preosnovo industrije, ostala polovica pa naj bi bila porazdeljena med različni proizvodni in uslužbeni dejavnosti, ki jih v tej perspektivi, je poudaril minister, morajo biti odpravljene gospodarstvena in skupna naloga vseh de-

javni in podražitvami pravila kot v preteklosti zgolj za kritje primanjkljajev javne uprave in nekaterih državnih podjetij, ki so slabo in nesmotno upravljana. Zato je prišlo tudi na zasedanju glavnega sveta CGIL do zahtev po napovedi celodnevne splošne protestne stavke proti vladnim ukrepom. Sicer pa so voditelji CGIL prepustili to odločitev izvršnemu odboru sindikalne federacije. Sindikalna federacija in posamezne sindikalne zveze mrzlično pročujejo vladne varčevalne ukrepe, ki so izredno razburili delavce. V zadnjih dveh dneh so delavci predstvom v Milanu in Turinu v mnogih tovarnah stavkali, jutri pa bo štirina splošna stavka v turinski pokrajini proti povišanju davkov in podražitvi javnih storitev ter nekaterih osnovnih živil. Delavci se bojijo, da vlada ne bo spoštovala svojih obveznosti o naložbah in da bo denar, ki ga bo dobila z večjimi

SLAVKO STOKA

PISMO ZNJ AVSTRIJSKIM KOLEGOM

Jugoslovanski časnikarji zavračajo natolcevanja kancelerja Bruna Kreiskega

Odgovornost za napetost med sosedama nosi avstrijska vlada zaradi svoje politike do narodnih manjšin

BEOGRAD, 12. — Tudi jugoslovanski novinarji so se pridružili obsojam avstrijske manjšinske politike, ko so danes, kakor poroča Tanjug iz Zagreba, poslali združenju časnikarjev Avstrije pismo v zvezi z nedavnim napadom avstrijskega kancelerja Bruna Kreiskega na jugoslovanski tisk.

Zvezni odbor Zveze novinarjev Jugoslavije, ki je zasedal v Zagrebu, v pismu izraža začudenje in protest zaradi načina, kako kanceler Kreisky obravnava jugoslovanski tisk in jugoslovanske - avstrijske odnose. »Ko je gospod Kreisky označil jugoslovanski tisk kot »nesvoboden«, je nam novinarjem — je rečeno v pismu — očitno hotel to pripisati kot olajševalno okoliščino za zločine, ki smo jih zakrili po njegovi suvereni oceni. Svoboda, ki smo jo izboževali v spopadu s fašizmom, tudi avstrijskim, je popolnoma naša stvar. Del te svobode je tudi svoboda tiska. V Jugoslaviji ni nikoli nihče delil naukov Avstrijem o svobodi ali nesvobodi njihovega tiska, saj to ne bi bil samo izraz slabega okusa, temveč tudi poskus vmešavanja v notranje zadeve.« Jugoslovanski časnikarji tudi poudarjajo, da »napetosti na Koroskem prav gotovo ni povzročila niti spodbujala Jugoslavija, še manj pa jugoslovanski tisk. To bi zgodovinski kanceler že moral vedeti, saj je to napetost povzročila prav politika njegove vlade do slovenske in hrvaške manjšine na Koroskem in Gradiščanskem.« Če je jugoslovanski tisk »nestri-

V poslanski zbornici začetek razprave o državnem proračunu in varčevanju

Ministra Morlino in Stammati o vladni gospodarski politiki

Zagotovila sta, da je osnovni smoter varčevalnih ukrepov boj proti inflaciji in zagotovitev zaposlitve - Razprava se bo nadaljevala danes popoldne

RIM, 12. — V poslanski zbornici se je danes začela razprava o državnem proračunu za leto 1977, ki je tesno povezan z varčevalnimi ukrepi vlade, v okviru boja proti inflaciji in za izboljšanje gospodarskega položaja. Poslanec sta danes poročala proračunski minister Morlino in zakladni minister Stammati. Pojasnila sta vzroke, ki so privedli vlado, da je sprožila »politiko varčevanja« ter način uveljavitve odpravi ukrepov in ukrepov, ki jih imajo še v načrtu, da se »dosežejo zaželeni cilji«.

Proračunski minister Morlino je dejal, da sta boj proti inflaciji in obramba zaposlitve osrednji smoter programskega načrta in ukrepov, ki jih v tej zvezi sprejema vlada. V tej perspektivi, je poudaril minister, morajo biti odpravljene gospodarstvena in skupna naloga vseh de-

javni in podražitvami pravila kot v preteklosti zgolj za kritje primanjkljajev javne uprave in nekaterih državnih podjetij, ki so slabo in nesmotno upravljana.

Zato je prišlo tudi na zasedanju glavnega sveta CGIL do zahtev po napovedi celodnevne splošne protestne stavke proti vladnim ukrepom. Sicer pa so voditelji CGIL prepustili to odločitev izvršnemu odboru sindikalne federacije. Sindikalna federacija in posamezne sindikalne zveze mrzlično pročujejo vladne varčevalne ukrepe, ki so izredno razburili delavce. V zadnjih dveh dneh so delavci predstvom v Milanu in Turinu v mnogih tovarnah stavkali, jutri pa bo štirina splošna stavka v turinski pokrajini proti povišanju davkov in podražitvi javnih storitev ter nekaterih osnovnih živil. Delavci se bojijo, da vlada ne bo spoštovala svojih obveznosti o naložbah in da bo denar, ki ga bo dobila z večjimi

SLAVKO STOKA

NEZADOVOLJSTVO MED DELAVCI ZARADI VLADNIH UKREPOV

Danes srečanje vlada-sindikati o napovedanih novih podražitvah

O morebitni vsedravnstavi proti »varčevalnim ukrepom« bo odločil izvršni odbor federacije - V Turinu danes splošna stavka

RIM, 12. — Ministrstvo za industrijo je nocoj sporočilo, da bo jutri, ob 17. uri na predsedstvu vlade v palači Chigi sestank s sindikalno federacijo. Za vlado bosta na zvezi minister za industrijo Donat Cattin in minister za pošto in telekomunikacije Vitorino Colombo. Na srečanju bodo sindikalne organizacije razpravljale z ministrstvom o vprašanju napovedane povišanja električnih in telefonskih tarif.

Sindikalna federacija in posamezne sindikalne zveze mrzlično pročujejo vladne varčevalne ukrepe, ki so izredno razburili delavce. V zadnjih dveh dneh so delavci predstvom v Milanu in Turinu v mnogih tovarnah stavkali, jutri pa bo štirina splošna stavka v turinski pokrajini proti povišanju davkov in podražitvi javnih storitev ter nekaterih osnovnih živil. Delavci se bojijo, da vlada ne bo spoštovala svojih obveznosti o naložbah in da bo denar, ki ga bo dobila z večjimi

SLAVKO STOKA

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

SLAVKO STOKA

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka

Slavko Stoka</

DOKLER SI GOSPODARJI NE BODO POSTAVILI NOVIH HLEVOV

Nad 900 molznih krav iz Furlanije zasilno v hlevih na proseški postaji

Popolna «oskrba» - Iztržek od prodaje mleka razdelijo med lastnike

Javna obveščevalna sredstva nas stalno seznajajo o splošnem položaju na potresnem področju in o nameščanju v deželna letovišarska središča ljudi, ki se izgubili dom in vse svoje imetje. Poleg ljudi je razdeljalni učinek potresa prizadel tudi živali, v prvi vrsti živino, ki je zaradi porušena hlevov in gospodarskih poslopj marsikje ostala brez strehe in gospodarja. Mnogi so namreč v strahu pred novimi potresnimi sunki odvezali svoje govedo, da se je samo paslo in ostalo prepuščen samo sebi. Da bi se izognili kaotičnemu stanju, so po posredovanju videmskega kmetijskega nadzornišva in tamkajšnjega združenja rejcev našli v bližini in daljnji okolici primerne hleve, v katere so odpeljali živino, da prezimi.

Tudi na tovarno postajališče na Proseku so pred kratkim pripeljali nekaj nad 900 molznih krav iz Furlanije in Karnije, ki so last zasebnih živilarjev tako iz nižinskih kot iz hribovitih predelov. Najprej so jih razmestili po hlevih dveh svederskih družb, trenutno pa so vse «koncentrirali» v gospodarska poslopja družbe «Fratelli Priogio». Da bi zvedeli kaj več o «bivanju» furlanskih krav v naših krajih, smo se obrnili do lastnika svederske družbe Luciana, ki osebo vodi vsa dela.

Ker je trenutno blagovni promet precej okrnjen, je družba «Fratelli Priogio» prostovoljno dala na razpolago svoje hleve in večino delovne sile za čiščenje hlevov, krmljenje in molžnjo krav. Skupno je za to opravilo namenjenih 31 delavcev, od katerih je 15 rednih delavcev svederske družbe, 4 je poslala združba iz Tabelj (Pontebba), 8 združba iz Trsta in 4 videmsko združenje rejcev. Poleg delovne sile je stalno na razpolago zdravstvena in tehnična pomoč, od živinovzdravnika do zootehničnih izvedencev, za kar je posredovalo kmetijsko nadzornišvo in združenje rejcev iz Vidma. Vsaka krava ima svojo številko in kartelo, tako da lahko lastniki z lahko najdejo in si ogledajo svoje živali. Krmo jim s senom in s približno 3 kg umetnega krmila dnevno. Molžnja poteka dvakrat dnevno in delavci so preskrbeli z vsem potrebnim orodjem, od priprave za molžnjo do hladilnih posod, da se mleko, ki ga odvažata družba SALPAT, ne skvari. Vso, ki jo iztržijo od prodaje mleka, razdelijo, sorazmerno s številom glav živine, med lastnike, ne glede na to, da krave ne daje enake količine mleka.

Na proseški postaji imajo tudi nekaj tel, katere le krmo. V minulih dneh so nekatere krave tudi povrgle teleta, ki jih po nekaj dneh odpeljejo drugam. Ko si bo o prizadej kmetovalci preuredili domove in gospodarska poslopja, bodo odpeljali tudi svojo živino, ki bo ostala na proseški postaji predvidoma na stroške kmetijskega nadzornišva. Govor se tudi, da nameravajo dodeliti živinorejcem tudi poseben prispevek za nakup telc, tako da bi se spet razširila živinoreja na prizadetem furlanskem področju.

Ministrstvo za zdravstvo je odredilo splošno revizijo dovoljenj za upravljanje s stрупenimi plini, ki so jih izdali pred januarjem 1974. Posredniki s stalnim bivališčem v FJK bodo morali poslati dovoljenja in o stremno dokumentacijo in s kolkom za 500 lir uradu tržaškega pokrajinskega zdravstva in UL. Zudecche 1 do 31. decembra t. l.

Danes odposlanstvo Evropskega parlamenta na potresnem področju

Danes bo dopotovalo v našo deželo odposlanstvo Evropskega parlamenta in komisij Evropske skupnosti, da bi si ogledalo potresno območje in vidiemski in pordenonski pokrajini. Odposlanstvo, ki ga vodi podpredsednik Evropskega parlamenta Bessborough, bo ostalo v naši deželi dva dni: danes bodo njegovi člani poleteli s helikopterji nad najbolj opustošena območja, jutri pa se bodo v Trstu sestali z vodilnimi organi deželne uprave, s katerimi bodo obravnavali praznjenja v

Danes odposlanstvo Evropskega parlamenta na potresnem področju

Danes bo dopotovalo v našo deželo odposlanstvo Evropskega parlamenta in komisij Evropske skupnosti, da bi si ogledalo potresno območje in vidiemski in pordenonski pokrajini. Odposlanstvo, ki ga vodi podpredsednik Evropskega parlamenta Bessborough, bo ostalo v naši deželi dva dni: danes bodo njegovi člani poleteli s helikopterji nad najbolj opustošena območja, jutri pa se bodo v Trstu sestali z vodilnimi organi deželne uprave, s katerimi bodo obravnavali praznjenja v

Ukrepi za varstvo gozdov

Na predlog odbornika Del Gobba je deželni odbor pripravil zakonski osnutek za varstvo gozdov in za povečanje lesne proizvodnje. Država je v ta namen odobrila deželni Kur-

Krave pod varnim krovom na proseški železniški postaji

Na medicinski in kirurški fakulteti tržaške univerze je v teku vpišovanje v šolo za psihiatrico socialno skrbstvo. Šola lahko obiskujejo italijanski državljani, ki so končali višje srednje šole in imajo diplomu socialnega asistenta. Študij na tej šoli bo trajal dve akademski leti, za vse informacije se je treba zglasiti pri okencu medicinskih in kirurških specializacijskih šol tržaške univerze (tajništvo fakultete II. nadstropje), Piazzale Europa 1.

Seje rajonskih konzult

Drveni ob 20.30 bodo na sežu rajonske konzulte za vzhodni Kras v Bazoviškem domu razpravljali o variantah splošnega regulacijskega načrta — zemljišča za javne usluge.

Ob 20. uri pa bo v UL Battisti 14 seja rajonske konzulte za Novo mesto in Novo mesto, ki bo razpravljala o šolskih strukturah mestnega središča, o handikapiranih v obveznem šolstvu in o službi za socialno skrbstvo.

ČE VSEBINA NI NATANČNO NAVEDENA NA OVOJU

KLOBASE S KONJSKIM MESOM SODIJO MED NEPRISTNA ŽIVILA

Tako je razsodil pretor Trampus, ki je obsodil pravnega zastopnika in tehničnega ravnatelja podjetja «Duke grandi marche» pogodno na štiri mesece zapore

Hrenovke ne smejo vsebovati konjskega mesa, č to izrecno ne piše na zavoju. Tako je razsodil tržaški pretor dr. Trampus, ki je obsodil na štiri mesece zapore pravnega zastopnika in tehničnega ravnatelja tovarne «Duke grandi marche» Francesca Priogio in Enza Malinverna. Oba so obtožili, da sta proizvajala in hranila za prodajo živilske proizvode, ki so vsebovali tudi konjsko meso, čeprav je bilo na ovoju navedeno, da vsebujejo le svinjsko in goveje meso. Obtožnica tudi trdi, da sta obtožena torej prodajala nepristna živila.

«Sodna razprava je bila zelo dolga in precej zapletena, saj so jo morali prvič prekiniti in nato nadaljevati po daljšem premoru. Linija obrambe je bila precej jasna in je nakazala več možnih obrambnih taktik, ki jih je prišel pred sodnika. Tako je zastopnik dejal, da je v nekaterih primerih šlo za pozabljenost oziroma za napako pri pritrjevanju oznak na stroje v tržaškem obratu. Obramba je zahtevala tudi zaslusitev strokovnjakov iz ministrstva za zdravstvo, ki je o razloži, da je konjsko meso zelo zdravilo in da zaradi tega hrenovke niso bile nič slabše. Končno pa je zagovornik predložil razsodbo kmetijskega sodišča, ker je s tem, da je proizvajalec klobase iz svinjskega in govejega mesa proizvajal dejansko nepristno hrano, ker je splošno znano, da so pristne klobase samo iz svinjskega mesa. Teza obrambe je torej bila sledeča: če so klobase, ki vsebujejo goveje meso poleg svinjskega že nepristne, potem takim ni mogoče trditi, da so klobase, ki so jih proizvajali v Trstu, nepristne zato, ker so poleg govedine in svinine vsebovale tudi konjsko meso.

Rešen sindikalni spor uslužbencev miljske občine

Miljski občinski odbor je na svoji zadnji seji pod predsedstvom župana Mila z zadovoljstvom pozdravil pozitivno rešitev vprašanja ekonomskega položaja osebja občinske uprave. Odborniki za osebje Bordon je podal poročilo o političnem in birokratskem razvoju sindikalnega spora, ki bi se moral zaključiti že pred tremi leti s podpisom delovne pogodbe uslužbencev krajevnih uprav. Toda prišlo je do birokratske težave, predvsem zaradi vrste kontrol, tako na krajevni kot na vseobsejni ravni, katerim je bil podvržen ustrezen odlok miljske občine, tako da ni bilo mogoče izvajati nove pogodbe. Zato je bila miljska občina v dogovoru s sindikalnimi organizacijami primorana poiskati začasne rešitve. Vsekakor pa se je ta dolgi iter končno zaključil, tako da je miljska občina lahko dala svojim pristojnim uradom vsa potrebna navodila, da bodo končno izpolnjena zakonita pričakovanja uslužbencev miljske občinske uprave.

KAKO VOZLO GORIČANI?

Na območju občine 363 prometnih nesreč z 241 ranjenci - 3 osebe podlegle poškodbam

Nevarna «črna točka» pri Rdeči hiši in predzrni vozniki - Potrebno boljše sodelovanje med udeleženci v prometu in organi, ki skrbijo za varnost

Vzdrževanje in vožnja z avtomobilom postaja vse dražja. Kljub temu pa trgovina z avtomobili še naprej uspeva (za nekatere zmanjka, kar lahko rekli kar evrete). Pri goškim avtomobilskim klubom so v teh dneh prijavili 96.300. Dobra tretjina, lahko bi rekli skoraj polovica vseh registriranih vozil je že bila izločena iz prometa in je končala v plavljah ali na številnih odpadnih Računajo, da kroži po cestah goriske pokrajine še 45 do 50 tisoč vozil, kar nas uvršča proti vrhu lestvice o razširjenosti motorizacije v Italiji.

Ob množici vozil pa prihaja tudi do številnih nesreč. Vzrokov je več. Od pomanjkanja dobrih cest do subjektivnih razlogov. Stanje pa ni tako zaskrbljujoče, saj smo glede števila nesreč precej pod državnim povprečjem, kar nedvomno dokazuje, da so tukajšnji vozniki precej disciplinirani in se za krmlom obnašajo še kar odgovorno (so pa tudi izjemne!). Ob tem zadržanost je razumljivo, da so pogoste predvsem nesreče z lažimi posledicami, največkrat s samo gmošno škodo. Teh se pripeti največ na mestnih ulicah. Z večjim sodelovanjem vseh udeležencev v prometu ter organov, ki skrbijo za varnost na cestah, pa bi se dalo tudi število teh «karambolov» precej zmanjšati.

Te dni smo prejeli podatke o številu nesreč na območju goriske občine. V prvih osmih mesecih letos jih je bilo kar 363, 241 ljudi je bilo ranjenih, 3 osebe pa so podlegle poškodbam.

Pri tem moramo takoj pojasniti, da so v skupnem številu nesreč vklju-

PRIČENJA SE NOVO OBDOBJE DELOVANJA

Danes in jutri se sestanejo konzulte v Pevmi, v Podgori in v Štandrežu

Na prvih sestankih bodo izvolili predsednike konzult - Prihodnji teden so na vrsti konzulte v ostalih mestnih okrajih

Goriška občinska uprava namerava v najkrajšem času sklicati vse rajonske konzulte, da bi izvolile iz svoje srede predsednike in tako pričele z rednim delom. Svetovalec konzult so s sklepom občinskega sveta letos julija obnovili. Se vedno so konzulte, ki so pričele delovati šele lani spomladi, sestavljene po starem pravilniku goriske občine, t.j. dve tretjini članov imenujejo politične stranke na podlagi rezultatov v pristojnem mestnem okolju, drugo tretjino pa predlagajo kulturne, športne, gospodarske organizacije, sindikati in šola. V kratkem bo treba misliti na novo sestavo konzult, kot jo določa zakon, ki je bil izglasovan letos spomladi v rimskem parlamentu. Po tem zakonu bodo namreč člani konzult volili vsi občani neposredno. To bo tudi volji demokratične izvolitve.

Konzulte so v kratkem enoletnem razdobju dela napravile marsikatero preglednico goriski občinski upravi. Tisti, kjer so bili v večini somišljeniki levčarskih strank, so razna vprašanja postavili na konkretne način, podobno se je pripetilo tudi v nekaterih konzultih, kjer je bilo moč dobiti bolj odprte demokratične. V nekaterih konzultih pa so demokristjani kar prepričali vsakršno diskusijo. Zato so tudi ob novih volitvah demokristjani izbrali take predstavnike, ki bodo v konzultih zagotovili podporo akciji, ki jo vodi jo v občinskem svetu.

Prvi seji konzult bosta drevi v Pevmi in v Podgori, jutri pa v Štandrežu. Člari konzulte Pevme, Oslavja in Štandreža se bodo sestali drevi ob 18. uri v gostilni pri Tildi na Oslavju, ob 20. uri pa se bodo člani konzulte za Podgorjo sestali na sežu prosvetnega društva «Andrej Paglavca» v Podgori. Jutri ob 18. uri pa bo seja rajonske konzulte v Štandrežu, člani te konzulte se bodo sestali v Domu Andrej Budal.

Prihodnji teden pridejo na vrsto še ustanovni sestanki drugih konzult, sestanke pa bodo zaključili čez petnajst dni.

Na seji pokrajinskega sveta

Prihodnji teden ponovne volitve predsednika

Vršilec dolžnost, predsednika pokrajinske uprave v Gorici Giuseppe Agati se ni odločil, kdaj bo prihodnja seja pokrajinskega sveta, n. kateri bodo znova volili predsednika. Po zakonu mora seja sklicati en teden po tisti seji, na kateri so prvič glasovali o predsedniku in na kateri predsednika niso izvolili, kar na treh glasovnih ni prejel, kot določa zakon, absolutne večine. Ob zadnjem načrtu, o imenovanju predstavnikov v zdravstveni konzorcij za tržaško pokrajino in o prodaji zemljiške parcele.

Kakor smo nakazali, v našem večerjem članku — končnega izida nismo mogli počakati, ker smo morali stran pogrep zaključiti — na podlagi seje predsednika niso izvolili. Levičarski svetovaleci (komunisti in socialisti) so glasovali za Silvano Poletta (KPD), medtem ko je krščanski demokrat Nicolo Reverdi to prejel dva glasova, deset glasovc je bilo belih. Na seji ni bil pri-

KAKO VOZLO GORIČANI?

Na območju občine 363 prometnih nesreč z 241 ranjenci - 3 osebe podlegle poškodbam

Nevarna «črna točka» pri Rdeči hiši in predzrni vozniki - Potrebno boljše sodelovanje med udeleženci v prometu in organi, ki skrbijo za varnost

Vzdrževanje in vožnja z avtomobilom postaja vse dražja. Kljub temu pa trgovina z avtomobili še naprej uspeva (za nekatere zmanjka, kar lahko rekli kar evrete). Pri goškim avtomobilskim klubom so v teh dneh prijavili 96.300. Dobra tretjina, lahko bi rekli skoraj polovica vseh registriranih vozil je že bila izločena iz prometa in je končala v plavljah ali na številnih odpadnih Računajo, da kroži po cestah goriske pokrajine še 45 do 50 tisoč vozil, kar nas uvršča proti vrhu lestvice o razširjenosti motorizacije v Italiji.

Ob množici vozil pa prihaja tudi do številnih nesreč. Vzrokov je več. Od pomanjkanja dobrih cest do subjektivnih razlogov. Stanje pa ni tako zaskrbljujoče, saj smo glede števila nesreč precej pod državnim povprečjem, kar nedvomno dokazuje, da so tukajšnji vozniki precej disciplinirani in se za krmlom obnašajo še kar odgovorno (so pa tudi izjemne!). Ob tem zadržanost je razumljivo, da so pogoste predvsem nesreče z lažimi posledicami, največkrat s samo gmošno škodo. Teh se pripeti največ na mestnih ulicah. Z večjim sodelovanjem vseh udeležencev v prometu ter organov, ki skrbijo za varnost na cestah, pa bi se dalo tudi število teh «karambolov» precej zmanjšati.

Te dni smo prejeli podatke o številu nesreč na območju goriske občine. V prvih osmih mesecih letos jih je bilo kar 363, 241 ljudi je bilo ranjenih, 3 osebe pa so podlegle poškodbam.

Pri tem moramo takoj pojasniti, da so v skupnem številu nesreč vklju-

soten svetovalec KD Romani.

V dobro obveščenih političnih krogih nakazujejo kot najresnejšo možnost izvolitve dvoborbnega odbora KD - PRI in je v vidu takšne rešitve republikanec Mari, prepustil svoje mesto Daria Drufoči, bodemu možnemu odborniku.

Krščanska demokracija še ni izbrala svojega kandidata za predsednika. To težavno in zapleteno delo bo morala opraviti v tem tednu ter se na prihodnji seji pokrajinskega sveta, ki bo najkasneje osem dni po ponedeljku, predstaviti s svojim delom. Ko se bo odločala za predsedniškega kandidata bo morala upoštevati lektarniško tehniko, da bo njena izbira kar najbolj upoštevala ravnotežje med strujami, na podlagi katerega so jila podeljena odgovorna mesta v raznih ustanovah. Tudi v KD ni navdušenja za predčasne volitve, ker volitve ne l. razščitelne odnose. Toda vsi niso istega mnenja in raje kot da bi se KD morala srečati s komunisti, raje bi se govorila KD, ki jo močno pogojuje želja, se pravi videnska KD, odločila za nove volitve.

Igra se torej nadaljuje, nadaljuje z istimi igralci, le da so gledalci —

SKLEP GORIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Sto lir bo stal v Gorici listek za enkratno vožnjo z avtobusom

Podržila se je tudi cena abonmajem - Izvoljena komisija za revizijo regulacijskega načrta

Od 1. novembra dalje bo treba tudi v Gorici plačati za avtobusno voznico najmanj 100 lir. Tudi Gorica se bo tako pridružila ostalim krajem v državi, kjer so ceno voznice v mestnem prometu dvignili od prejšnjih 50 na sedanjih 100 lir. Kljub temu pa bo imelo mestno avtobusno podjetje premajhen dohodek in bo iz denarja za voznico črpalo le 44 odstotkov denarja za svoj proračun. Ostalo vsoto bo morala še vedno dodajati občinska uprava. Tozadevni sklep so, na predlog upravnega odbora mestnega podjetja, sprejeli na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Gorici, po debati, ki je trajala skoro dve leti. Poleg tega so sprejeli tudi sklep o podražitvi abonmajev za razne kategorije koristnikov.

Predlog za podražitev voznice je nakazal v svojem poročilu odbornik za javne storitve Moise. Dejal je, da so bili o tej stvari govorili z načelniki skupin, s predsedniki rajonskih konzult, s sindikalisti in da so bili po teh sestankih predlogi mestnega podjetja v glavnem osvojeni. Obširno je govoril o politiki prevozov in drugih javnih storitvah, o katerih je prav v teh dneh tudi v zvezi z drugimi podražitvami toliko govoril. Poleg predloga o podražitvi voznice je še predlagal, da bi se od 2.600 lir na 4.500 dvignili mesečni abonmaji za eno prago in od 3.000 na 5.000 lir abonmaji za vse

proge. Za dijakne naj bi bil abonmaji na mesec 1.300 lir, 2.500 za eno prago in 3.000 za vse druge. Abonmaji pa bi, za razliko od dose danjega, veljali tudi ob nedeljah in praznikih. Invalidi bi imeli mesečni abonmaji za 3.000 lir, upokojeanci nad 65. letom pri izredni abonmaji za 500 lir mesečno.

V debato o tem vprašanju so se sešli svetovaleci Fornasari, Bianconi, Waltritsch, Chiarion, Zalatueh, Luciani, Tuzzi, Coana. Socialist Waltritsch je dejal, da mu je znano, da je mestno podjetje izdelalo prenosno avtobusniški progi, ki pomeni izboljšanje in da bi bilo prav, da bi o tem v občinskem svetu istčasno razpravljali. Zahteval je nato poenotenje abonmajev za dijakne, kajti ti niso krivi, če morajo na poti z doma v šolo uporabljati dva avtobusa na različnih progah. Menil je tudi da bi bila morala občina dati vsaki šoli po nekaj abonmajev zastoni, da bi celotni skupin, s predsedniki rajonskih konzult, s sindikalisti in da so bili po teh sestankih predlogi mestnega podjetja v glavnem osvojeni. Obširno je govoril o politiki prevozov in drugih javnih storitvah, o katerih je prav v teh dneh tudi v zvezi z drugimi podražitvami toliko govoril. Poleg predloga o podražitvi voznice je še predlagal, da bi se od 2.600 lir na 4.500 dvignili mesečni abonmaji za eno prago in od 3.000 na 5.000 lir abonmaji za vse

proge. Za dijakne naj bi bil abonmaji na mesec 1.300 lir, 2.500 za eno prago in 3.000 za vse druge. Abonmaji pa bi, za razliko od dose danjega, veljali tudi ob nedeljah in praznikih. Invalidi bi imeli mesečni abonmaji za 3.000 lir, upokojeanci nad 65. letom pri izredni abonmaji za 500 lir mesečno.

V debato o tem vprašanju so se sešli svetovaleci Fornasari, Bianconi, Waltritsch, Chiarion, Zalatueh, Luciani, Tuzzi, Coana. Socialist Waltritsch je dejal, da mu je znano, da je mestno podjetje izdelalo prenosno avtobusniški progi, ki pomeni izboljšanje in da bi bilo prav, da bi o tem v občinskem svetu istčasno razpravljali. Zahteval je nato poenotenje abonmajev za dijakne, kajti ti niso krivi, če morajo na poti z doma v šolo uporabljati dva avtobusa na različnih progah. Menil je tudi da bi bila morala občina dati vsaki šoli po nekaj abonmajev zastoni, da bi celotni skupin, s predsedniki rajonskih konzult, s sindikalisti in da so bili po teh sestankih predlogi mestnega podjetja v glavnem osvojeni. Obširno je govoril o politiki prevozov in drugih javnih storitvah, o katerih je prav v teh dneh tudi v zvezi z drugimi podražitvami toliko govoril. Poleg predloga o podražitvi voznice je še predlagal, da bi se od 2.600 lir na 4.500 dvignili mesečni abonmaji za eno prago in od 3.000 na 5.000 lir abonmaji za vse

Strokovnjaki za tako zavljanje so predvsem vozniki iz videmske in pordenonske pokrajine, pa tudi jugoslovanski avtomobilisti. Kako prisilili predzne voznike k spoštovanju predpisov? Najbrž bi zaleglo redno nadzorovanje prometa na tem nevarnem območju, kar bi nedvomno preprečilo marsikatero nesrečo. Žal se organi, ki jim je zaupana skrb za varstvo prometa skoraj vedno pojavljajo prepozno. Poklicajo jih ko se je nesreča že zgodila. Nevarna «črna točka» je v zadnjem času postala gradbišče cestnega nadvoza v Štandrežu, na koncu Ulice Terza Armata, kjer so obstoječi prometni znaki nezadostni. Čudno pa je obnašanje osebja, ki bi moralo skrbeti za varno cestništvo. Tudi je voda ob zadnjem deževju (dobro tekel od tega) naplavila veliko količino peska. Do večerja pa se ni nihče potrudil, da bi ga odstranili. Mogoče se bodo zmisli, ko bo prvo vozilo zletelo s cestišča!

Enourna stavka kovinarjev

Danes bodo stavkali eno uro kovinarski delavci v tržških tovarnah. Stavka sodi v okvir protestne akcije proti nedavnim sklepom vlade o varčevanju in podražitvi bencina.

SESTANEK UPRAVNEGA ODBORA

Plodni rezultati 4-mesečnega delovanja v Domu Andrej Budal

Za predsednika je bil potrjen Danilo Nanut

V Domu Andreja Budala v Štandrežu so v štirimesečnem razdobju, od otvoritve imeli zelo uspešno delovanje, v nadzornem odboru so Franc Lupin, Milan Pelicon, Danilo Paulin, v razsodišču pa Angela Nanut, Danilo Marušić, Anton Marvini, Alojz Hoban, Anton Makuc in Miloš Tabaj.

V soboto volitve novega župana

V soboto bodo v Poljanu izvolili novega župana. Seja občinskega sveta je napovedana za 11. uro. Po vsej verjetnosti bodo za prvega občana izvolili 35-letnega komunisto Gina Zorzenona.

O prešibki razsvetljavi po mestnih ulicah

Mestno električno podjetje obvešča prebivalstvo, da je prišlo, zadnjem času do pojavov prešibke javne razsvetljave v nekaterih ulicah. O tem so se na podjetje pritožili nekateri meščani. Ravnatelj podjetja inž. Rigonat pravi, da je prišlo do tega v ulicah, kjer so drevesa, in da je listje zasenčilo svetila. V prihodnjih dneh bodo občinski delavci na nevarnost z rezanje vej odpravili.

Mestno podjetje vabi tudi meščane, da ga obvestijo, s tem da telefonirajo na številko 83156, če ne gorijo žarnice na ulicah v večernih urah. Na vsa taka obvestila bo podjetje odgovorilo s tem, da pošlje na kraj čimprej delavce, da zamenjajo žarnice.

Dosežen sporazum v sovođenski predilnici

Po dveh mesecih prizadeanj so končno zastopniki sindikata tekstilcev in delodajalci podpisali pogodbo v sovođenski tekstilni tovarni «Manifattura goriziana». O pogodbi je bil govor tudi na skupščini delavstva, to je njeno vsebino odobrilo. Prodnicijska nagrada se dvigne od 135.000 na 160.000 lir letno te. povezana z draginsko doklado. Nagrada za neakordno delo se dvigne od 25.000 na 28.500 lir mesečno, vsakemu delavcu bodo dali enkratno nagrado 60.000 lir. Pogodba velja do junija 1979. Zastopniki sindikata so se tudi domenili s predstavniki podjetja, da se bodo v najkrajšem času spet sestali, da bi p. učili investicijske predloge podjetja Costia v sovođenski tovarni.

Pokrajinski odbor športnega odseka ACLI prireja v nedeljo, 24. oktobra, drugo jesensko hojo. Proga bo šla, kot že lansko, v razdalji desetih kilometrov, po goriskem Krasu. Odhod bo z glavnega trga v Vermejanu. Na razpolago so pokali za najbolj številne skupine, vsi udeleženci bodo dobili spominsko kolajno. Vpisujejo na vseh sedežih organizacije ACLI.

Prosveta

PO U. Zuparice iz štandreja prireja fotografski tečaj, katerega se lahko udeležijo vsi ljubitelji umetnega slikarstva. Tečaj se prične v ponedeljek, 18. oktobra ob 20. uri v Domu Andreja Budala in se bo vršil redno vsak večer. Tečaj bo vodil slikarski mojster Milenko Pegan iz Štandreža.

Kino

Gorica

VERDI 16.45—22.00 «Drum l'ultimo Mandingo». G. Norton, I. Vega. Barvni film prepovedan mladim pod 18 letom.

CORSO 17.00—22.00 «La vendetta dell'uomo chiamato Cavallo». R. Harris, G. Sanderger. Barvni film. MODERNISIMO 16.45—22.00 Film P.P. Pasolinija «Porcile». P. Clementi, G.P. Leonard. Barvni film, mladim pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE 17.00—21.30 «Il ladro di Bagdad». Sabu, G. Veid. Barvni film.

VITTORIA 17.00—22.00 «Violenza ad una minorenne». J. Mitchen, K. Lamm. Barvni film, mladim pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Il gatto, il topo, la paura e l'amore».

PRINCIPE 17.30—22.00 «Dio perdona io no». Madim pod 18. letom prepovedan.

Nova Gorica in okolica

SOČA «Propad Japonske». Japonski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Dvanajst zigisov». Ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Niagara». Ameriški barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriskega maticnega urada

ROJSTVA: Lorenzo Bressan, Gabriele Rusciano, Alberto Di ca.

SMRTI: 50-letna gospodinja Stefania Gallio pr. Ometto, 72-letni Giovanni Decolle.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Providenti, Travnik 34, tel. 29-72.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

Danes ves dan in ponoči je v Tržicu dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich 117, tel. 72-480.

Koroški Slovenci so se poklonili žrtvam Rižarne

Preteklo nedeljo so bili v gosteh pri dolinskem PD Valentin Vodnik člani pevskega zbora iz Radiš na Koroškem, ki so nato v Kulturnem domu priredili tudi koncert. Predpoldne pa so koroški gostje položili vence pred spomenikom padlim v Dolini in se poklonili spominu žrtev nacističistov v Rižarni. Na tem obisku so jih spremljali predstavniki vseh breških društev

Reforma in radio Trst A

Ob nekaterih prvih oddajah

Pluralizem in odprtost: s temi besedami bi lahko označili duh nedavne reforme radijskih oddaj, ki je zajela tudi tržaško postajo Trst A.

«Ne sodi dneva pred večerom», prvi ljudski pregovor in tako tudi mi ne bomo dajali dokončni, ali kategoričnih ocen o vsebini novih programov ali o tem, kako zapisani duh reforme pronicata znotraj radijske postaje, med ljudi, ki v njej delajo in nato v eter.

Poslušali smo nekaj oddaj, ki bi morale po zdravi logiki in po duhu zapisanega okvirnega programa biti med najbolj odprtimi in pluralističnimi. V ponedeljek je šlo za «Obletnico tedna», v soboto pa za oddajo, namenjeno mladim pred mikrofonom.

Obletnica tedna naj bi radijskim poslušalcem priklicala v spomin neki manj znani zgodovinski dogodek in probleme, ki so s tem povezani. V ta namen na bi oddajo soustvarjali neposredno prizadele ljudje, očitniki, priče.

Prvi teden je bila posvečena 110-letnici priključitve Beneške Slovenije k Italiji. Pred mikrofonom sta bila prof. Maks Šah in ravnatelj jutranjih radijskih oddaj prof. Pavle Merku. ki je prevzel nase tudi glavno tezo oddaje. Slisali smo nekaj razlag o tem, kako so se beneški Slovenci odločili za Italijo, malo in površno pa, kako se tem Slovincem godi danes. Oddaja je bila bolj poljudno predavanje o zgodovinskem dogodku, žal so pred mikrofonom manjkali protagonisti, beneški Slovenci sami. Koliko živahnost in pristnost bi bila, če bi o svojih problemih in preteklosti razpravljali vidnejši javni in kulturni delavci iz Beneških dolin. Saj jih ne manjkajo!

Z nekoliko drugačnim merilom pa lahko ocenjujemo drugo oddajo o «Obletnici tedna», tokrat posvečeno Koroški, o čemer je govoril dr. Škovič. O tej lahko samo zapremo, da je bila pravilno tematsko, čeprav, saj je prav v nedeljo bil v Trstu pomemben solidarnosti večer s tamkajšnjimi Slovenci.

Kritični zapis imamo lahko tudi o sobotni oddaji, namenjeni mladim (in ne otrokom!). Časnikar Saša Martelanc je namreč predstavil svojega kolega Sergija Pahorja, ki je obnovil eno izmed predavanj «mi in - Drage» Slovenskega kulturnega kluba iz UL. Donizetti, Martelanc nam je tudi povedal, da bo mladinska oddaja še nadaljnje tri tedne posvečena seminarju katoliških dijakov (na temo «Dol s kulturo»). Resnično na ljubo smo komaj slisali glasove dveh ali treh dijakov, katerim je organizator oddaje milostno dovolil, da so postavljali krajša vprašanja. Nato je «strokovnjak» odgovorjal in, naj nam ne zameri, tudi dokaj paternalistično in plitvo (pomislimo na odgovor o pariškem letu 1968).

Res škoda, da se za lepimi etiketami in napovedmi skriva tako vsebina programov. Če je kdo zavzeta za vprašanja participacije, je to mladina. Ali ni mogoče, da bi sami organizatorji (in udeleženci) seminarja katoliških dijakov spregovorili pred mikrofonom, kdove, morda celo z rahlo dozo kritičnosti in samokritičnosti. Ne, vse skozi filter!

Ne bomo kritizirali izbire, vendar naj se nam ne piše za greh, če smo posumili, da je Martelanc (ali ravnatelj tistega pasu oddaj, Marij Maver) sam pobrsal v svojem tesnem idejnem krogu in s slabimi odbranimi gradivom sklenil nalopniti kar ciklus oddaj, tja do novembra. Na to, da bi recimo spustili pred mikrofonom dijake (vseh let), naj govore o svojih problemih ob začetku šolskega leta, ob napovedih šolske reforme ali o izjavljanju pobilšenih odlokov, verjetno niti pomislili niso.

Nip

Prejeli smo

«LE XX SIECLE ET LA PAIX». — Štev. 7 za julij 1976. Uredništvo in uprava Moskva, UL Gorkoga 16. Sovjetska zveza.

REVIEW OF INTERNATIONAL AFFAIRS. — Štev. 630 631. Izdaja Zveza delničarjev ljudstva Jugoslavije. Uredništvo Beograd, Nemanjina ulica 34.

S POTI PO BLIŽNJI ISTRI

V zgodovini bujske gimnazije je tudi sosedna Materada

Nekaj drobcev izpred prve svetovne vojne in koj po njej

S šolskim letom 1976 - 1977 praznuje gimnazija v Bujah svojo 30. letnico. Raje kot bujska gimnazija bomo rekli srednješolski center Buj, ki je neposredni dedič tiste bujske gimnazije, ki je kot prva hrvaška srednja šola na bujskem področju in celo na širšem področju zahodne Istre začela delovati leta 1946, to se pravi leto dni po osvoboditvi. Toda hrvaška gimnazija v Bujah ni začela svojega življenja v Bujah, pač pa v Materadi, tako da je zgodovina bujske gimnazije povezana v zgodovino vasi Materada, točneje z zgodovino tamkajšnje osnovne šole, ki je ob osvoboditvi služila bujski srednji šoli, ker tedaj ni bilo v Bujah primerne stavbe, da bi v njej tortirali hrvaško gimnazijo. Ustavimo se na kratko pri tej zelo zanimivi zgodovini.

Vas Materada ima lepo, lahko rečemo slavno zgodovino. Pred 21 leti so v Materadi proslavili 45. obletnico obstoja tamkajšnje hrvaškega kulturno - prosvetnega društva «Hrvaška zvezda». Odbor, ki je pripravil to slavo, je izdal tudi knjižico, drobno brošuro, ki je v knjižarni ne boš več našel. Našel jo boš le v kakem domu v Materadi. V treh drobni knjižici so zapisali svoje spomine o Materadi Josip Juraga, Josip Straj, Lucijan Benolčić, Josip Miholičević, Anka Došen in Borivoj Tadić, ki so bili tedaj prvi prosvetni delavci na komaj osvojenem bujskem področju in ki so še vedno vidni družbeno - politični delavci na bujskem področju. V širši Istri, celo v okvirih hrvaške republike.

Kulturno - prosvetno društvo «Hrvaška zvezda» so v Materadi ustanovili leta 1910 hrvaški rodoljubi tega kraja. Brž ko je nastalo prosvetno društvo, se je rodila tudi zamisel o ustanovitvi hrvaške šole. Hrvaški ljudje tega kraja so začeli graditi svojo šolo z lastnimi sredstvi in z udarniškim delom se istega leta. Ker pa so bile tedaj te oblasti v Hrvatom sovražnih rokah italijanskih šovinistov, so hrvaški rodoljubi gradili šolo pod tihotvorom, da gradiljo hišo za Marko Kozlovič, kar bi sicer verjetno obstala gradnja šole preprečila.

Materada je dobila šolo že 13 let prej, namreč 1897, toda bila je to šola z izključno italijanskim učnim jezikom. Večina prebivalstva v Materadi in okolici pa je bila hrvaška. In tej večini italijanska šola v Materadi ni prav nič prišla in ljudje so ob raznih priložnostih izražali željo in voljo, da bi svoje otroke pošiljali v hrvaško šolo, ne pa v šolo, ki jih je otrodila. Zato ni čudnega, če je število v italijanski šoli v Materadi iz leta v leto upadalo. Hrvaški ljudje iz Materade in okolice pa so našli najrazličnejše izgovore, da bi svojih otrok ne pošiljali v italijansko šolo. Izgovarjali so se na bolezen, na slabo pot, na mraz, celo na dež, samo da ni šel otrok v potujočevalno šolo. Ko pa so hrvaški prebivalci Materade leta 1912 vendarle odprli hrvaško šolo družbe sv. Cirila in Metod, so hrvaški ljudje vpisali svoje otroke v hrvaško šolo in čeprav so skušale oblasti podatke ponarejati in so statistike govorile, da je v Materadi le 49 privlačev hrvaške narodnosti, je bilo leta 1912 v hrvaški osnovni šoli v Materadi vpisanih 116 otrok, na italijanski šoli pa je ostalo vpisanih le 26 otrok.

Toda prišla je prva svetovna vojna in za njo nova oblast, za katero je bil šovinizem še bolj zvest kot za dobro pred prvo svetovno vojno. Spomnila 1921. leta točno govori, da je v Materadi, ki so bili prebivalci Materade, ki so toliko žrtvovali za svojo hrvaško šolo, neme priče strahotnega zločina, ko so italijanski šovinisti začeli stavbo hrvaške šole in kjer je bila prej lepa šola polna hrvaških otrok, je ostalo le črno pogorišče. Jasnno, da o hrvaški šoli v dobi fašizma ni bilo govora.

Koj po osvoboditvi leta 1945 so v Materadi odprli hrvaško šolo in na kraju, kjer so bile ruševine sežgane hrvaške šole sv. Cirila in Metod, so zgradili velik narodni dom. Hkrati je začelo s svojo plodno dejavnostjo tudi kulturno - prosvetno društvo «Hrvaška zvezda». V letu 1946 pa je v Materadi začela delovati tudi na novo ustanovljena hrvaška gimnazija, ki je ostala tu vse do tedaj, ko je bilo v Bujah usposobljeno preurejeno poslopje hrvaške gimnazije. Nato pa so v Bujah zgradili novo gimnazijo «Vladimir Gortan», ki je postala jedro srednješolskega centra za bujsko področje, centra, ki je zares impozanten saj sprejema nad 700 učencev. Tu, v novih razmerah pa je prostora tako za hrvaško kot za italijansko učenje so mladino.

T. F.

Na filmskih platnih

EDOARDO MULARGIA:

La figliastra

Edoardo Mulargia «La figliastra» (Storia di cortina e di passione) pa je izrazil pokus predelave erotičnega filma v obliki podesleške komedije. Če je tu ambient ljubinski, ki po večini takih filmov, je pa v zmošnjem filmu Luigia Russa «Moribonda» (grata Eva Cemerj in Jenny Tamburi) zgodba postavljena v severnjaško Modeno.

Pri Mulargiovem filmu, ki se brez domišljije poslužuje igralce Sonie Jeannine, Luciette Love, Maristello Greco it., nam je le nekaj težko razumeti v naslovih se navajajo imena kar petih scenaristov! Če to ujestvo prevemo s praznostjo filma ki bi ga bil bolje napisal katerikoli pisem v enem samem popludnem, se nam marsikaj razjasni o značaju sedanjih italijanskih serijskih proizvodov, ki je nedvomno postala rentabilna investicija.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. REPEN, 5. i. slam, 9. groteska, 12. B.B., 14. aresti, 15. K.L., 16. ole, 18. Ante, 19. mat, 20. Tani, 22. CE, 23. beta, 24. morje, 26. Rado, 27. itak, 28. pikel, 29. Hren, 30. K.A., 31. univ., 33. lan, 34. kape, 36. ako, 37. A.N., 38. Benito, 40. il, 41. Bertrand, 43. ester, 44. nagla.

NAVPIČNO: 1. robot, 2. no 3. era, 4. Nora, 5. iste, 6. ski, 7. La, 8. Malta, 10. tence, 11. Este, 13. blamiran, 15. katoliki, 17. enoten, 19. medena, 21. Iran, 23. Baku, 25. J.K., 26. Re, 28. papir, 29. hlače, 30. Kant, 32. Volta, 34. Kerr, 35. etan, 38. bee, 39. ona, 41. B.T., 42. dg.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Pazite se pred napakami in negotovitimi koraki. Z dobro voljo boste uspeli nekaj spor.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Dosegli boste uspeh, oziroma zmago nad nekim tekmečem. Neko iskreno prijateljstvo vam bo v uteho.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Zagotovljen vam je lep uspeh na osnovi dane obljube. Spričo nekaterih ponudb ne kazite pretrpane ravnodušnosti.

RAK (od 22. 6. do 21. 7.) Vsekar vam branite svoje interese, čeprav to ne bo prav lahko.

LEV (od 22. 7. do 22. 8.) Izpolnjujte svoje načrte z največjo natančnostjo. Sprejmite nekatere ukrepe, ki so potrebni za vašo srečo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Na poti ste k večjemu uspehu, vendar ne bo šlo vse gladko. Majhna toda nevesna ljubosumnost.

Novost na knjižni polici

Dober priročnik «Domači pravnik»

Izdala ga je Cankarjeva založba - Odlično zapolnjuje zelo občuteno vrzel na tem področju - Gre za delo skupine avtorjev

Cankarjeva založba Ljubljana je izdala že več priročnikov, predvsem s področja zdravstva in vzgoje. Zdi se tovrstnim knjigam, ki so na slovenskem knjižnem trgu doživela izjemen uspeh (knjiga Kaj mora ženska vedeti o sebi je na primer doživela kar štiri izdaje v nekaj letih), pridružuje poljudno napisan priročnik s področja prava, priročnik, ki je izšel pod naslovom DOMAČI PRAVNIK.

Obenem pa delo predstavlja dragoceno poljudnoznanstveno izdajo. Pričeto, ker se s pravom srečujemo prav vsak dan, tako rekoč na vsak korak. Drugič to, ker se v bolj ali manj kompliciranih predpisih laiki težko znajdejo. Končno pa tudi zato, ker tovrstne knjige doslej nismo imeli. Pred vojno smo sicer imeli eno ali dve skromnejši poljudnopravni knjigi v slovenscini. Take knjige kot so napisali ugledni slovenski pravniki (po številu jih je osem, so pa pretežno sodniki) pri doslej nismo poznali v slovenskem jeziku.

Zitljenje nas na vsakem koraku privede v dotik s pravom in pravnimi predpisi. Ko se človek rodi in odrasta, ima opraviti z njim. Potem ko se šola in se zaposli prav tako. Ob poroki, smrti v družini, ob rojstvu otroka in ob sporu s sosedo, prihajajo do reševanja prave norme. Pravne norme uravnavajo vse naše življenje, segajo pa še preko njega.

Domači pravnik Cankarjeve založbe je vodil skozi pravo, — tako pravi založba v predgovoru, — ljudi želi seznaniti z to živo, ne morno utripajočo vedo, prisotno v vsem našem življenju. Ker se naše življenje spreminja, se spreminjajo tudi prava. In kot je razgibano naše življenje, tako je razvejano tudi pravo.

Danes je to izredno razvejano, raznotero po vsebini in obliki, in nikogar ni med solanimi pravniki, ki bi se spoznal na vse panoge. V pravi se je močno razvila specializacija. Kako naj se potem s sistemom kompliciranih pravnih norm znajde preprosti občan, tezašar? Kako naj re, kaj naj stori, kam naj se obrne, kakšne pravice mu gredo in kaj lahko dobi in doseže? Skorajda nemogoče je to. Res je sicer, a mu tudi knjiga Domači pravnik ne bo mogla odgovoriti na vsa vprašanja pravne narave. Toda iz nje se bo predvsem vsakdo lahko poučil o jugoslovanskem družbenem in pravnem sistemu, iz nje bo širil svoje obzore, pa tudi dobil podatke o tem, kaj naj ukrene, če se znajde v težavah. In sicer nujno, da bo sam lahko storil vse in sam podzvel potrebne ukrepe.

In prav iz Domačega pravnika se bo lahko poučil, prav v njem bo našel odgovor na svoje težave in spoznal svoje pravice. Zlasti še, ker je knjiga napisana prav za vsa.

Iz umetnostnih galerij

M. Bulfon razstavljal

Ze priletni Mario Bulfon se je predstavil v občinski galeriji s presenetljivo svežimi barvami in slikovitimi razgledi, ki jih je zajel v svoja olja ob obisku znanih mest Italije in Avstrije. Če je bila njegova zadnja razstava v znamenju veličastnih notranjščin zgodovinsko znamenitih cerkev, ima tokrat na razstavi le ravensko cerkev San Vitale z živobarvnimi bizantinskimi mozaiki, ki se bleščijo še s procelja beneške bazilike. Izjemno je Bulfon razstavil tudi nekaj zelenih kraških razgledov, saj daje prednost razgledom s stavbari, ulicami, mostovi. Takšni razgledi mu namreč omogočajo čudovito igranje perspektiv očeh in vzporednic in sekanje diagonal, kajti slikar ljubi vrtoglave poglede višin in globin.

To verjetno ustvarja ponekod tudi scenografski videz, je pa to sicer posledična likovna učinkovitost, utemeljena tudi v slikarjevi vnemi pri iskanju nenavadno zanimivih razgledov, ki jih stopnjuje še z živimi barvami predvečernega neba ali z jutranjimi obzori z rožnato zlatimi diče se razganjajo-

čimi oblaki. Kadar pa je nebesni svod bolj hladen, je to prav gotovo potezano z motivom samim, kot na primer v sliki z zasneženo sfingjo ob koncu stopnišča miramarskega gradu. Gre za nasprotje med našo zimo in razbeljeno egipčansko puščavo. Kip pa se še večkrat pojavlja kot osrednji motiv slike, kakor na primer Ostržek iz tržaškega otroškega parka, ali Neptun z nimfami na razsežnem vodnjaku v dunajskem parku Belvedere.

Razstava mojstra Bulfona pa bi ne bila popolna, če bi je ne obogatil še z nežno neslikanimi šopki cvetja.

M. B.

Graziella Petracco v občinski

Oceno o razstavi Maria Bulfona v občinski galeriji, žal, objavljamo z zamudo, saj se danes zaključuje v isti galeriji že tudi razstava del Grazielle Petracco, ki je razstavljala tu že od 6. t. m. Graziella Petracco je razstavila kaka dva ducata svojih del, ki se močno ločijo od njene nekdanje tovrstne ustvarjalnosti, hkrati pa bi tudi njena novejša dela mogli razdeliti na dva dela, na tiste grafične liste, kjer se opažajo močni kontrasti, in tiste, ki so bolj homogeni. Gre o bistvu za večino del sedanjih razstav, v katerih likovna skuša prikazati nekakšen kontrast med razpadajočim, starim svetom in med novogradnjami. Med temi deli je več dobrih zamisli, ki jih je Graziella Petracco imenovala ali «Napredek» ali «Obnova» ali «Stolp šiberski» ali «Naspajanje» itd. V bistvu umetniška gradnja v ospredju nove zgradbe ali novo gradnjo, v ozadju pa vidimo razpadajočo zgradbo ali celo že ruševine neke zgradbe, ki se umika novi. Tu je ta kontrast nekoliko preoster. Ne toliko v strukturi, ker je to nasprotje logično, kolikor v barbi ter v celotnem prikazu.

Poleg teh del pa je cela vrsta dobrih suhih igel, med katerimi je na primer tudi odlični «Kamionolom» ali pa tudi «Obrat v čas», kjer se kaže ne le dobra zasnova, pač pa tudi odlična izvedba, kar pa, žal, ne moremo reči za odlično zasnovane ne pa tako odlično izpeljane «Benetke».

Fre

Jože Šajn razstavljal v Ilirski Bistrici

Te dni — od 1. do 9. oktobra — je razstavljal v domu kulture v Ilirski Bistrici svoja dela slikar domačin Jože Šajn, katerega že dobro poznamo in cenimo tudi Tržačani, saj je še pred par leti imel svojo samostojno razstavo v Kulturnem domu v Trstu. Že tedaj smo občudovali lepoto in toplotno njegovih slik. Letošnja razstava v domačem kraju predstavlja velik uspeh. Razstavo je sestavljalo 16 slik srednjeveškega formata, ki pravzaprav tvorijo eno samo celoto.

V slikah, ki jih je pripravil za razstavo, je prebrčljiv zaživel jezenska tišina ter otočna milina gornjevohiških borstov v okolici med Knežakom in Sembijami (Šajn je namreč kneški rojak), in mehka sanjavoost snežniških gozdov, nad katerimi vedno pomno kot kak samotar piški očak Snežnik. Zelo posrečena so tudi imena posameznih slik kot Senčarji boršt, Mladi hrusti, Proti Planinci, Stanišček, Bukve v Stanišču, Boršt, Jesenski sneg v Stanišču, Pod Malim Snežnikom, Pod Snežnikom, Snežnik, Bukve na Okroglini, Črna Draga, Snežnik itd. Ob občudovanju teh slik je bilo zelo enostavno ugotoviti, da je slikar Jože Šajn prebrčljivo napredoval na poti umetniškega ustvarjanja.

RADIO TELEVISION

SREDA, 13. OKTOBRA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

13.00 Poljudna znanost: Italijanske lutke
13.30 DNEVNİK in Danes v parlamentu
18.30 Program za mladino: Astley in konji
19.20 Ljubzen na podstrešju: Vikend Dave in Julije
20.00 DNEVNİK
20.45 V MRAKU SVETLOBNIH LET

Z nocošnjim nadaljevanjem se z...ljuči anketa, ki jo je Piero Angela pripravil o razvoju ter o krizi sodobnega sveta, krizi, ki je pravzaprav kriza energije in tehnologije, ali če hočemo kriza določene kulture oziroma civilizacije, vsekakor odbojja, ki se ni znalo prilagoditi resničnim razmeram v svetu. Piero Angela je v prejšnjih nadaljevanjih obravnaval tudi vprašanje atomske energije, ki predstavlja veliko prednost, hkrati pa tudi veličansko nevarnost.

21.50 DNEVNİK

SPORTNA SREDA

Nogometna tekma Anglija - Finska, prenos v evroziviji

Ob koncu DNEVNİK in Danes v parlamentu

Drugi kanal

18.30 Rubrike dnevnika 2: ankete, parlament, šport itd.

19.00 Delo se spreminja: KMETIJSTVO

20.00 DNEVNİK 2 — Odprti studio

20.45 DNEVNİK 2 — RING

21.30 UN UOMO A NUDO, film

Nekega vročega poletnega popoldneva se Ned Merrill vrne domov in sklene, da bo obiskal plavalne bazene sosednih vil. Začne v vilo prijateljev, ki ga sprejmejo z velikim navdušenjem in z njim obujajo njegova velika doživljaja z ženskami. Toda gospa Hamilton ni tega mnenja in mu očita, da je izdal prijateljstvo njenega sina. V naslednji vili se Ned sreča s svojo staro guvernantko, ki se je bila zaljubila vanj. Naslednji njegovi gostitelji ga spominjajo na neke njegove uspehe, ki so še vedno živi in o se ga radi sedaj takoj otreli. In tudi naslednji gostitelji niso nad njegovim obiskom preveč navdušeni...

Ob koncu DNEVNİK 2 — zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.10 9.00 in 14.10 TV SOLA: Aluminij, Faktografski film, Pisanka, Izobraževalni filmi itd.

17.10 V. Vinkler: Petelinje pero

17.25 Rembrandt, barvna oddaja

18.10 NA SEMDI STEZI

Oddaja bo sestavljena iz štirih delov. Začeli bodo z aktualnim prispevkom, ki ga bodo izbrali tri pred emitiranjem. Evgen Bergant pa bo ob koncu letošnje teniške sezone govoril o marsikateri igralci Mimi Javšovec. Govor bo nadalje o slovenskem nogometu in končno bo prikazan prerez športnega TV programa v letošnji zimski sezoni

18.45 Glasbeni amaterji

19.30 DNEVNİK

20.00 Film tedna: VEDNO V ROZCAH

Hening Carlsen je vodilni ustvarjalec danske kinematografije, ki bolj slovi po poročajskih komedijah, pa čeprav ustvarja tudi drugačnega, bolj zanimiva dela. Eden takšnih filmov je tudi današnji film

21.55 DNEVNİK

Koper — barvna

19.55 Otroški koteček, risanka

20.15 DNEVNİK

20.35 TV šport: Nogometna tekma Českoslovaška — Škotska

22.10 Mostarski likari, festival Portorož 76

22.40 Nemiren tiger, TV priredba, 4. nadaljevanje

Zagreb

20.00 Na vrat na nos, nadaljevanje

20.50 Romantizem in klasična umetnost

21.20 Dokumentarna oddaja

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.45, 13.30, 17.00, 18.00 in 19.15 Poročila; 7.20 do 12.45 Dom in izročilo: Kramljanje za poslušalke, Koncert, Od popevke do popevke. Vse mnenje o festivalu v Steverjanu; od 13.00 do 15.30 Za mladino: D glasbo po svetu, V zrcalu časa, Glasba; od 16.00 do 19.00 Kultura in delo: Koncert, Od melodije do melodije, Slovenski znanstveniki na univerzi, «Primorska poje 76».

KOPER

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 17.00, 18.30, 20.30 Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Klavirske skladbe; 10.10 Z nami je...; 11.30 La Vera Romagna; 12.05 Glasba po željah; 14.10 Operna glasba; 14.35 Knjižne novice; 16.45 Med rojaki v zamejstvu; 17.00 Po samoupravni poti; 18.00 Progresivna glasba; 18.35 Iz priljubljenih oper; 19.00 Prenos RL; 20.00 Glasbena fantazija; 21.00 Glasba slovenskih avtorjev.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 7.15 in 8.30 Kronike in budilke;

9.00 Vi in jaz; 11.30 Drugi zvok; 12.30 Glasbeni program; 13.20 V prijeteljskem tonu; 14.00 Nova knjiga; 14.30 Najnovejša plošče; 15.00 Sto let Italije; 18.30 Glasbeno-govorni spored; 19.30 Satirčna oddaja; 20.10 Glasbena ikebana; 21.15 Radijski spod; 22.20 Koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 15.00, 19.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Na današnji dan; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Nenavadne pogovori; 9.25 Zapojmo pesem; 9.40 Samoupravljanje; 11.03 Po svetu glasbe; 12.10 Lahka glasba; 12.30 Kmetijski nas

NITI 24 UR PO ŠTIRISTRANSKIH POGAJANJH V CHTURI

Ponovna ofenziva Sirije izjalovila prizadevanja predsednika Sarkisa?

Vlada v Damasku še ni sporočila, ali se bo udeležila vrha v Kairu

BEJRUT, 12. — Pet od enaindvajsetih držav članic Arabske zveze še ni sporočilo svoje udeležbe na arabskem vrhu, ki so ga sklicali za 18. oktober v Kairu. Gre za Jordanijo, Sirijo, Somalijsko, Alžirijo in Libijo. Udeležba Sirije je življenjskega pomena, saj bo vrh posvečen v glavnem libanonskemu vprašanju.

Niti 24 ur po podpisu štiristranskega sporazuma med Sirijo, Libanom, Organizacijo za osvoboditev Palestine in Arabsko zvezo, so sirske čete sprožile ponovno ofenzivo, ki bo brez dvoma izjalovila tudi ta poskus, da bi dosegli premirje v Libanonu, ki sta ga tokrat sprožila libanonski predsednik Sarkis in palestinsko odornostništvo. Ob koncu dolgega zasedanja v Chturi je poseben odposlanec Arabske zveze El Kholi sporočil, da so štiri delegacije dosegle popoln sporazum, ki ga je treba samo še uradno podpisati, do česar naj bi prišlo v bližnji bodočnosti. Palestinski predstavniki pa so povedali, da še obstajajo bistvene razlike v gledanju na nekatera vprašanja. Predvsem so sirske predstavitelje poudarili, da Sirija ni zapletena v libanonsko vojsko in da torej ni dolžna podpisati sporazuma o prekinitvi ognja. Poleg tega so Palestinci predlagali, da bi medarabske mirovne čete razporedili pri najbolj kritičnih točkah, čemur Sirija odločno nasprotuje in zagovarja ustanovitve posebne mirovne zbor, ki naj bi ga dodelili predsedniku Sarkisu. Ta mirovni zbor naj bi bil sestavljen izključno iz pripadnikov sirske vojske, ki so trenutno v Libanonu.

V zvezi z današnjo ponovno ofenzivo sirske čete, naj omenimo, da je poveljstvo palestinskih osvobodilnih sil ter naprednih organizacij že pred dvema dnevmi sporočilo, da se pri Džezinu zbirajo močni oddelki sirske čete, ki prihajajo iz Doline Bekka, kamor so se umakile prejšnjega julija, ko so doživele poraz pri Sidonu. Tam so Palestinci okolihi večje število tankov in jih popolnoma uničili. Nova ofenziva proti mestu Sidon ima namen onemogočiti oskrbo naprednih in palestinskih enot, saj je to pristanišče edino, ki je še odprto za promet.

Naj omenimo, katere so glavne točke štiristranskega sporazuma, ki je zadeval izključno tehnično - vojaški položaj in se ni spuščal v obravnavo politične rešitve libanonske krize. Te točke zadevajo v prvi vrsti umik vseh oboroženih sil z njihovih sedanjih položajev pod nadzorstvom mirovnih sil. Umik zadeva predvsem težko orožje. Vpostavili naj bi ponovno zakonito oblast in uravro, odprli ceste, ki povezujejo Beirut z Beirutom, s Tridolijem ter cesto Beirut - Sidon. Tir, ki bi jih nadzorovale »zelene čelade«. Mnogo pomembnost so posvetili tudi povratku beguncev na svoje domove. Skupno stališče Sarkisa in palestinskega odornostništva je, kot pišejo današnji libanonski časopisi, presenetljivo Sirijo in povzročilo ostro reakcijo desnih čarjev, ki še vedno zagovarjajo vojaško rešitev, na čenrav bi ta bila poverjena v glavnem sirske čete. Če bodo podpis sporazuma zaradi neureditve sirske ofenzive odložili, se bo položaj predsednika Sarkisa, ki v bistvu nima nobene realne oblasti, še bolj zaletel in bo še bolj odvisen od koalicije med Sirijo in desnimi.

Sirska tiskovna agencija obtožuje danes pripadnike iraškega veleposlanstva v Bejrutu, da so se stali z izraelskimi funkcionarji v nekem izraelskem pristanišču in da so skupaj izdelali načrt, ki naj bi predvideval zaostroitev spopadov v Libanonu ter povzročitev razkola med palestinskimi organizacijami. Kot piše agencija, je namen iraških diplomatov, rovariti proti celovitosti Libanona in palestinski revoluciji.

Obsojeni, ker so mučili grške protifašiste

ATENE, 12. — Šest bivših častnikov je bilo obsojenih na zaporne kazni 10 mesecev do dveh let, ker so med fašistično diktaturo mučili politične jetnike.

Javni tožilec je v tej zvezi zahteval obdobje 11 nekdanjih častnikov, ki so odgovorni za vrsto strahovljivega mučenja (na račun kakih 100 političnih zapornikov) v obdobju od državne udara 1. 1967 do odpada »polkovniškega režima« 1. 1974.

Najstrožji obsodi — dve leti in sedem mesecev zapora — sta bili izrečeni prot dveh bivšima namestnikoma ravnateljstva službe za javno varnost v Atenah, sicer Petrosu Ba balisu in Evangelosu Maliosu. Pet obtožencev je bilo oproščanih.

Obsojenci so predložili priziv, hkrati pa so bili izpuščeni na čas. ng svobodo.

Še o atentatu na Orlanda Letelierja

NEW YORK, 12. — Današnji dnevnik »New York Times« piše, da je atentat, pri katerem je 21. junija zgubil življenje nekdanji zunanji minister čilske vlade ljudske enotnosti Orlando Letelier, organizirala sku-

pina kubanskih beguncev, ki naj bi se hoteli masčevati nad Leteljerjem, ker je, ko je bil zunanji minister Allendejeve vlade, pospešil zblizevanje med Castrovo Kubo in Čilom. Newyorški dnevnik navaja izjave nekaterih voditeljev FBI. Kakorkoli že, je popolnoma jasno, da je atentat organizirala čilska fašistična hunta, ki so ji vsi demokratični begunci, ki jim je uspelo izogniti se njenemu terorju, trn v peti.

Odstopil guverner švedske banke

STOCKHOLM, 12. — Guverner o srednje švedske banke Krister Wickman je odstopil. V svoji izjavi je dejal, da so zadnje volitve na Švedskem spremenile sestavo parlamenta, ker pa je njegova funkcija izključno političnega značaja, meni, da mora odstopiti. Guvernerja voli namreč upravni svet banke, ki pa ga imenuje parlament in izraža razmerje med posameznimi strankami.

DANES RAZPRAVA PRED KOMISIJAMA POSLANSKE ZBORNICE

Nesoglasja med krščanskimi demokrati glede vprašanja prekinitve nosečnosti

V laičnem taboru tudi še ni pravega soglasja - Socialisti Fortuna poziva komuniste k večji borbenosti - Skrajna levica napoveduje vrsto popravkov

RIM, 12. — Kakor je bilo že napovedano, se bo jutri parlament soočil s kočljivim vprašanjem prekinitve nosečnosti, ki je lansko leto z odobritvijo krščansko-demokratskega popravka povzročilo zaton vlade. Doslej je bilo predloženih komisijama za pravosodstvo oziroma zdravstvo v poslanski zbornici sedem zakonskih predlogov, in sicer iz vrst radikalne, liberalne, socialiste, republikanske, socialnodemokratske in demoproletarske stranke ter komunistične partije. Pristaši krščansko-demokratske stranke pa so še vedno razdvojeni glede problema, ali naj predložijo lastni zakonski predlog ali pa naj preprosto glasujejo proti tako imenovanim »laičnim vprašanjem«. Obenem se postavlja vprašanje, ali bo sploh mogoče, da se laični tabor dogovori za enotni dokument v tem smislu.

Socialistični poslanec Loris Fortuna meni v tej zvezi, da bo moralo miniti še precej časa, preden se bodo laiki sporazumeli. Po njegovi sodbi bi bilo treba z ene strani razčistiti ustrezno stališče komunistov, z druge pa dognati, kaj pravzaprav nameravajo krščanski demokrati. V razgovoru s predstavnikom neke tiskovne agencije je Fortuna naglasil, da tega zgočega problema nikakor ne bo mogoče rešiti, dokler se ne bodo predstavitelji vseh laičnih strank »dobro sporazumeli« glede enotnega stališča nasproti vrašanju »prekinitve« splava; enotnost v tem smislu pa bi po vsej logiki nujno morali doseči in tako tudi temeljito izkoristiti večino glasov, ki jim jih je zaupala italijanska javnost ob junjskih volitvah. Če bodo to vedno znali izkoristiti, tudi ne bodo povzročili gorja krščanskim demokratom, ki se rajši držijo načela »predaje na demokratični način«, kakor pa da bi se spoprijeli z napadi iz vrst skrajnejšev stranke KD. Fortuna je pristavil, da se KPI vsekar preveč obotavlja, namesto da

ZLASTI V OKOLICI RIMA, NEAPLJA IN AVELLINA

Velikanska gmotna škoda zaradi neurij in poplav

Prizadete predvsem zlahtne kulture - Požari zaradi strel - Posledice stavke smetarjev

RIM, 12. — Širne predele Italije je preteklo noč ponovno zajel hud val slabega vremena. Silovite plohe in mestoma prava neurja so povzročila veliko gmotno škodo, in to zlasti na podeželju, kjer so zaznamovali uničenje nič koliko površin zasejanih z zlahtnimi kulturami. Občutna škoda je bila tudi v mestih in manjših krajih zaradi povodnj. Med najhuje prizadeta območja sodijo rimska pokrajina, dežela Molise ter Neapelj z okolico.

V samem Rimu je bilo zaradi preobilice dežja poplavljenih nič koliko kleti, prillčnih stanovanjskih prostorov, zlasti pa trgovin in gostišč. V številnih mestnih četrtih, kakor so npr. Monte Mario, Prima- valle, Bocca, Casalotti, Aurelio, Farnesina in Ponte Milvio, je voda preplavila ceste ter tako ustavila avtomobilski promet. Gasilci so imeli kajpak mnogo dela.

Silne plohe so zajele, kakor sporočajo iz Campobassa, vso deželo Molise, kjer so nemajhno škodo povzročile tudi strele; ena je npr. do-

cela uničila visokonapetostno kabinu na pročelju večjega stanovanjskega poslopja, tako da so morali gasilci brž poskrbeti za izolacijo električnih prevodnikov.

Na območju Avellina nedaleč od Neaplja v spodnji Irpiniji je neurje napravilo velikansko škodo na kmetijskih pridelkih. Temperatura je onod znatno padla. Več krajevnih in pokrajinskih cest je bilo poplavljenih.

Z druge strani je silovito neurje močno prizadelo vso neapeljsko pokrajino, posebno težak pa je bil položaj na območjih Bacolija in Pozzuolija v severnem ter Poggiorealeja v južnem delu pokrajine. V Bacoliju je med povodnjo voda dosegla kar 60 cm višine. Škoda zaradi neurja je bila toliko večja, kolikor je bila ravno tedaj v teku stavka uslužbenec javnoprvoznih sredstev in v samem Neaplju tudi podjetja za mestno čistočo. Grmade vsakovrstnih smeti in odpadkov je voda dobesedno odplavila vsepok, vonj pa ni bil pri tem nič kaj prijeten. Razen tega je med neurjem razneslo več greznih pokrovov, tako da so se iz podzemlja prerile na ulice velike količine gnojnic.

V Ul. Domiziana se je celo razpočilo cestišče in nastala je 10 m široka ter okoli 40 m globoka vrzel, kar pa k sreči ni povzročilo žrtve. V neapeljski okolici so gasilci morali pomagati številnim avtomobilistom, ki niso mogli iz vozil zaradi povodnj, pa tudi stanovanecem osamljenih hiš, ki so ostali povsem izolirani.

V Arcu Felice se je zaradi strele zrušil vod visoke napetosti, ki je padel na balkon stanovanjske zgradbe; prišlo je do požara, ki pa so ga gasilci pravočasno pogasili. Na območju med Vomerom in neapeljskim središčem so neznanici zvalili kar na cesto grmado vreč z vsakovrstnimi odpadki, zaradi česar je bil ustavljen avtomobilski promet. Policija je uvedla preiskavo o dogodku.

Milanski roparji odnesli 100 milijonov lir

MILAN, 12. — Trije zakrinkani in oboroženi roparji so dopolne vdrli na sedež nepremičninske družbe »Pessina« ter odnesli približno 100 milijonov lir v bankovcih, namenjenih plačam uslužbenec.

Rop so izvršili bliskovito in pri tem večkrat ustrelili, da bi tako prestrašili osebe. Hudoždelci so pogledali z avtomobilom, ki ga je upravljali njihov pajdaš.

Skrivnostna bolezen v Zaireju zahtevala nad 800 žrtev

KINSASA, 12. — V severnem delu Zaireja je v poslednjih tednih umrlo več kot 800 oseb za posledicami skrivnostne bolezni. Zdravstvene oblasti niso mogle doslej storiti ničesar drugega, kot to, da izolirajo območja, kjer se je ta bolezen pojavila.

Nesrečniki, ki jih je napadla bolezen, so v prvih dneh kazali znake čisto navadne gripe (influence) z glavobolom in mrzlico; pozneje so padli v globoko nezavest, nakar so nastopile notranje krvavitve, ki jim je sledila smrt.

Zdravniki so bolnikom vzeli vzorce krvi, ki so jih nato poslali inštitutu za tropske bolezni v Antwerpnu in zavodu Pasteur v Parizu. Belgijskim izvedencem je te dni uspelo izolirati neki dobesedno neznani virus, ki bi ugnetil bitki vzrok skrivnostne epidemije, vendar bo minilo več tednov, še verjetneje pa več mesecev, preden jim bo uspelo pripraviti tudi ustrezno cepivo.

NA LETALIŠČU V BOMBAYU STRMOGLAVIL INDIJSKI «CARAVELLE»

SKORAJ 100 MRTVIH V LETALSKI KATASTROFI

Tragedijo je povzročil požar v enem od obeh motorjev - Jalovi vsi poskusi pilota, da bi pristal

BOMBAY, 12. — V prvih jutranjih urah se je na letališču v Bombay zrušil »caravelle« indijske letalske družbe, ki je komaj vzletel. Pri nesreči je zgubilo življenje vseh 95 oseb, kolikor jih je bilo na letalu. Po pričevanju očividcev se je letalo vnelo takoj po vzletu, nakar je pilot skušal ponovno pristati, kar pa ni uspelo.

Požar je izbruhnil v enem od obeh motorjev, pravijo ljudje, ki so bili prisotni na letališču in letalo je v svojem poskusu, da bi spet pristalo, dobesedno zoralo pristajalno stezo. Kasneje so sporočili, da letalo pravzaprav ni niti doseglo pi-

ste, temveč se je zrušilo na bližnje polje. Potniki so, preden so se vkrcali na »caravelle«, morali čakati dobrih sedem ur na letališču. Polet je bil namreč predviden z bojnimi, ki pa ni bil naveden, ker je imel manjšo okvaro na motorjih. Po sedmih urah je družba sklenila vkrcati potnike, ki so bili namenjeni v Madras, na starejši »caravelle«, kar pa je bilo usodno. Nekaj minut po vzletu je pilot poklical kontrolni stolp in povedal, da je na letalu izbruhnil požar ter zato zahteval naj mu omogočijo takojšen pristonek. Na letališču so mobilizirali vse varnostne naprave, in gasilske, vozove,

vendar je katastrofa bila neizbežna. Pilot je pokazal dokajšnjo mero poguma in sposobnosti, letalo pa je bilo že preveč poškodovano in ko je pristalo na bližnjem polju, je bilo že popolnoma zavito v ognjene zublje.

Gasilec je sicer uspelo pogasiti požar v nekaj minutah, potniki in posadka pa so bili že mrtvi. Doselej so potegnili iz požarnih ostankov letala kakih 75 trupel, ki pa jih za sedaj še ni mogoče identificirati, saj so popolnoma zoželeni. Poleg tega ne obstaja točen seznam potnikov, ki so se v Bombay vkrcali na letalo, 12. junija se je prav na letališču

Povodnji niso prizanesle avtomobilistom

Prizor iz neapeljskega predmestja, kjer je med najnovejšim valom izredno slabega vremena povodenj zasedla marsikatega avtomobilskega voznika. Gasilci so imeli ob tej priložnosti nič koliko dela (Telefoto ANSA)

TRŽAŠKI DNEVNIK

Z GLASOVI SVETOVALCEV KD, PLI, PSDI IN SSK

Večina v deželnem svetu odobrila zakon o bodočem delovanju knjižnic in muzejev

Socialisti in komunisti so glasovali proti - Volpe (PSI) in Bosari (KPI) obsodila zaprtost deželnega odbora do dejanskih kulturnih potreb deželnega prebivalstva in še posebej slovenske in furlanske skupnosti

Po petdnevni razpravi in obravnavi skoraj sto popravkov k izvirnemu besedilu, je deželni svet na včerajšnji seji izglasoval zakon, ki določa deželne posege za razvoj knjižnic in muzejev ter za varstvo kulturnih spomenikov v Furlaniji - Juljski krajini. Za novo normo so glasovali demokrati, liberalci, socialdemokrati in predstavniki Slovenske skupnosti; socialisti, komunisti in mislovci so glasovali proti; predstavniki republikanske skupine in v Furlanskega gibanja ni bilo v dvorani.

Ob koncu razprave o posameznih členih so posegli z glasovalnimi izjavami predstavniki Slovenske skupnosti Štoka, socialdemokrat Lonza, socialist Volpe, komunist Bosari in demokristjan Biasutti. Štoka je napovedal, da bo glasoval za zakon, ker gre za bistveno pozitivno normo,

čeprav ni mogoče trditi, da bo z njo to področje kulture v deželi vzorno urejeno. Med pravzaprav v deželni skupščini je norma doživela določene izboljšave — je nadaljeval predstavnik SSK — saj so bili sprejeti nekateri popravki, ki vnašajo določene oblike zaščite kulturnih interesov, slovenske narodnostne skupnosti v deželi. Pri tem je navedel zlasti člena 1 in 14 novega zakona, v katerih je govor o nalogah deželne uprave v zvezi z razvojem dejavnosti knjižnic in muzejev in v katerih je po sprejetju ustreznih popravkov, ki jih je vložil sam Štoka, izrecno omenjeno, da bo deželna uprava pri vodenju kulturne politike »ščitila etnične, zgodovinske in kulturne značilnosti vseh državljanov, ne glede na njihovo jezikovno pripadnost«.

Medtem ko sta socialdemokrat Lonza in demokristjan Biasutti izra-

zila pozitivno mnenje o novi normi, sta predstavnik PSI in KPI zavzela do nje odklonilo stališče. Socialist Volpe je naglasil, da si je njegova svetovalska skupina tudi v tem primeru prizadevala, da bi iz deželne skupščine izšel zakon, ki naj bi na občutljivem področju kulturne politike zagotavljal vsestransko prednost potrebam širokih ljudskih množic. V resnici je večina s svojo hermetičnostjo do predlogov opozicije vsilila normo, ki postavlja v ospredje predvsem interese maloštevilnih specialistov in ki daje zasebnim organizacijam prednost pred javnimi ustanovami.

Komunist Bosari pa je v svoji izjavi poudaril, da je deželni odbor ob tej priliki pokazal izrazito zaprtost do kulturne problematike v Furlaniji - Juljski krajini in da se je med drugim izognil temu, da bi sprejel točno definirane obveznosti glede financiranja Deželnega in Furlanskega inštituta za zgodovino odprniškega gibanja ter glede ustanovitve deželne kinoteke. Bosari je nadalje očital deželnemu odboru, da je s poudarjanjem »krajinskih kultur« v zakonski normi praktično potisnil v ozadje kulturno problematiko slovenske manjšine in furlanske skupnosti v deželi. Sploh pa je s to zakonsko normo deželni odbor pokazal, da tudi za področje kulture nima točno izdelanih programov in jasnih idej, je zaključil svoja izjavljana predstavnik KPI.

SEMINAR O INTEGRACIJI Olivi o pomenu volitev v evropski parlament

V okviru seminarja o evropskem integracijskem procesu, ki ga je organiziral tržaško federalistično gibanje, je včeraj v konferenčni dvorani v Ul. Trento predaval predstavnik EGS v Bruslju dr. Beniamino Olivi. Visoki italijanski funkcionar je podal kratko zgodovinsko pregled vlog in je pri tem poudaril predvsem vlogo in pomen posameznih organov. Njegova ocena je bila deloma tudi kritična, saj je opozoril na nekatere neskladnosti in pomanjkljivosti.

Olivi je poudaril, da je EGS struktura, ki še zdaleč nima dokončne podobne vloge in da prehaja iz neke stvarnosti v drugo. Predvsem je govoril o sklepu, da bodo spomladi 1978 volitve v evropski parlament z neposredno in splošno volilno pravico. Orsal je ozajde, ki je privedlo do te odločitve in nato j; še ocenil pomen, ki naj bi jih imele volitve.

«Strip tease» na Ponterosu

Nenavaden, a sodeč po množici radovednežev, zanimiv »strip tease« je včeraj popoldan pri Ponterosu ugriznil 44letni Jugoslovian Živorad Milanović, doma iz Bubiškinca. Mož se je — kot kaže brez vsakega razloga — nenadoma začel slačiti, obleke je skrbno spravil na pomolu in ko si je slekel še spodnje hlačke, je na presenečenje vseh skočil v vodo.

Množica radovednežev je z zanimanjem sledila dogodku, ko je prišel mimo častnik pristaniškega poveljstva in z nekim mladeničem Milanoviča potegnil iz vode. Pospremlila sta ga na kvesturo in agenti so ga odpeljali na mejo. Obtožili ga bodo opolzkih dejanj.